

Sygn. akt VIII Gz 76/17

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, VIII Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Artur Fornal

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2017 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **D. K.**

o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sprawy o ogłoszenie upadłości

na skutek zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21 kwietnia 2017 r., sygn. akt XV GUo 64/17

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zwolnił wnioskodawczynię w całości od kosztów sądowych w sprawie jaka ma być wytoczona z jej wniosku – jako dłużniczki – o ogłoszenie upadłości „konsumenckiej”, oddalił natomiast jej wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Sąd pierwszej instancji podkreślił w uzasadnieniu, że nie ma podstaw do uznania, aby udział adwokata lub radcy prawnego był potrzebny w tej sprawie. Wnioskodawczyni wykazała wprawdzie, że jest w trudnej sytuacji rodzinnej i majątkowej (ma na utrzymaniu dwoje małoletnich dzieci, jedno z dzieci jest niepełnosprawne, a zainteresowana nie pracuje), która nie pozwala na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego, nie wskazała jednak, mimo zarządzenia sądu, jakie ma wykształcenie oraz czy na coś choruje. W ocenie Sądu Rejonowego podanie tych danych pozwoliłoby na ocenę czy jest ona w stanie samodzielnie prowadzić sprawę o ogłoszenie upadłości. Wnioskodawczyni nie wykazała tym samym, że koniecznym jest ustanowienie dla niej pełnomocnika z uwagi na jej nieporadność, czy też zawily charakter sprawy.

Zażalenie na powyższe postanowienie, w części dotyczącej odmowy ustanowienia z urzędu pełnomocnika, złożyła wnioskodawczyni domagając się jego zmiany i uwzględnienia wniosku w tym zakresie. Poniosła, że Sąd oddalił jej wniosek z powodu nie uzupełnienia w terminie braków wniosku. Wyjaśniła, że informację o tym, że ma wykształcenie zaledwie gimnazjalne i że nie choruje przewlekłe przekazała Sądowi wraz z podaniem przyczyn spóźnienia (doręczyciel przekazał przesyłkę ze zobowiązaniem jej bratu, który zapomniał przekazać jej zobowiązanie). Skarżący podniosła, że nie jest w stanie samodzielnie złożyć wniosku o ogłoszenie upadłości, a odmowa przyznania pełnomocnika z urzędu ogranicza jej dostęp do sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawczyni nie było uzasadnione.

Sąd upadłościowy prawidłowo uznał, że nie zachodzą w niniejszej sprawie przesłanki ustanowienia z urzędu fachowego pełnomocnika o których mowa w art. 117 § 5 k.p.c.

W myśl zawartej tam regulacji sąd uwzględni wniosek o ustanowienie z urzędu takiego pełnomocnika, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny. Przyjmuje się, iż sytuacja taka zachodzi wówczas, gdy strona (uczestnik postępowania) domagająca się ustanowienia pełnomocnika z urzędu nie jest w stanie sama poprowadzić swych spraw przed sądem, czyli innymi słowy, gdy jest nieporadna życiowo lub z innych względów (np. zdrowotnych) niezdolna do kompetentnego działania w sprawie, albo sprawa jest na tyle skomplikowana faktycznie lub prawnie, że tylko pomoc dobrze przygotowanego prawnika może zapewnić stronie należyte jej prowadzenie.

Jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z 2 marca 2005 r., III CK 533/04 (LEX nr 197647) potrzeba udziału w sprawie adwokata lub radcy prawnego może zachodzić wtedy, gdy nieporadność strony prowadzi do tego, że przy faktycznym lub prawnym skomplikowaniu sprawy nie jest ona w stanie wykorzystać prawnych możliwości prawidłowego jej prowadzenia. Przyjmuje się w związku z tym, że ustanowienie pełnomocnika z urzędu powinno mieć miejsce wyłącznie w sytuacjach wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie, takie zaś, w ocenie Sądu odwoławczego, nie zachodzą w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu odwoławczego postępowanie, którego dotyczy wniosek, nie może być uznane za skomplikowane, wnioskodawczyni zaś samodzielnie i w sposób jasny formułuje – jak dotychczas – swoje stanowisko w sprawie. Wprawdzie nie udzieliła ona w terminie odpowiedzi na wezwanie Sądu o podanie dodatkowych informacji dotyczących jej sytuacji życiowej, następnie jednak wyjaśniła w piśmie procesowym przyczyny niedochowania terminu (które – jak wskazała – były od niej niezależne), występując z wnioskiem o jego przywrócenie (zob. k. 10, 11 i 14-15 akt sprawy). Taki sposób działania wskazuje, w ocenie Sądu Okręgowego, na wiedzę i świadomość wnioskodawczyni co do podejmowanych czynności, co przesądzać musi o tym, że przynajmniej na obecnym etapie postępowania nie jest jej niezbędna pomoc profesjonalnego pełnomocnika, ustanowionego z urzędu. Sam zaś fakt, że wnioskodawczyni – jak podała – ma wykształcenie zaledwie gimnazjalne, nie może jeszcze sam z siebie przesądzać o potrzebie udziału w niniejszym postępowaniu adwokata lub radcy prawnego.

Zauważyć przy tym trzeba, że przedmiotowy wniosek o ogłoszenie upadłości „konsumenckiej” wnioskodawczyni obowiązana będzie złożyć na właściwym formularzu (art. 491² ust. 3 i 6 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe; tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 2717 ze zm. - dalej jako „pr. upadł.”), którego wzór określony został przez Ministra Sprawiedliwości w rozporządzeniu z dnia 17 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 2276). Formalnie poprawne złożenie przedmiotowego wniosku polegać zatem będzie na jego wypełnieniu - zgodnie z pouczeniem zawartym na wstępie wzoru formularza. Przypomnieć również trzeba, że w razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielać wnioskodawczyni występującej w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego niezbędnych pouczeń, co do czynności procesowych (art. 5 k.p.c. w zw. z art. 35 i art. 491² ust. 1 pr. upadł.).

Z tych względów zażalenie należało oddalić, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., a także w zw. z art. 35 i art. 491² ust. 1 pr. upadł.